

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Michaelis Ritii Neapolitani De regibus Francor[um] lib. III

Riccio, Michele

Basiliae, 1517

Michaelis ritii neapolitani, de regibvs hispaniae, liber tertivs

[urn:nbn:de:bsz:31-270905](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270905)

MICHAELIS RI

TII NEAPOLITANI, DE REGIBVS HI
SPANIAE, LIBER TERTIVS.

ALPHONSVS EO nomine quintus, ini-
to statim regno Therasiam sororē per
tinacissime recusantē, compulit ad nu-
ptias Abdalæ, qui Toleti Saracenis
imperabat, ab eo pactus auxilia, con-
tra Cordubæ regē. Rumor est Therasi-

Alphon-
sus V.

am uirū monuisse, ne se cōtingeret, olim Christo desponsa-
tam. Cūq; nihil ea mouissent Abdalam, in grauissimū inci-
disse morbū, Therasiamq; fratri remisisse, quæ Parthenonē
diui Pelagij ingressa uitam cœlibē duxit. Liberi fuerunt Al-
phonso Veremūdus, qui patri successit, & Sanctia, quæ pri-
us nupta Garliæ Sanctij comitis Castellæ filio, eo in finibus
Legionis interempto, Ferdinandi matrimoniū sequuta est,
Sanctij cognomento Maioris, Regis Nauarræ filij, qui po-
stea Castellæ Rex appellatus est, ac per uxorem regnū Le-
gionis adeptus. Agebatur annus, ex quo regnare cœpit Al-
phonso uigesimus septimus, quom in oppugnatiōe Visei,
quod oppidum præsidio firmatum Mauri tenebāt in Por-
tugallia, Mauri telo uulneratus interiit.

Continuoq; Veremundus huius appellationis tertius, in Veremū-
eius subiit locum, qui nō ita multo post, orta inter cum Fer-
dinādumque sororis suæ uirum simultate, in apertum mar-
tem prorupit, collatisque signis apud Cauiociem, Veremū-
dus in acie cecidit, anno post initum regnum decimo.

Ferdinandus

- Ferdinandus.** Ferdinandus uxoris suæ prætextu, Nam Veremundi soror erat, uictor Regnum legionis occupauit, eiusq; curam Sanctio patri commisit, qui Castellam quoque per Eliuram coniugem consequutus obtinebat. Eliura nanque Garfiæ patri successerat comiti Gondisalui, cui Castella parebat, & hucufq; a Pelagio primo Regum Legionis, & Asturū titulus durauit, exinde Castellæ Legionisq; dicti sunt, & si quidā sub Sanctio, nonnulli Ferdinandi eius filij principatu nouissimā tituli mutationem factam uelint.
- Sanctius Maior.** Sanctius itaque cognomēto maior, Nauarræ rex, alterius Sanctij filius, eius qui Temulentus appellabatur, (ut quidā tradunt) Legionis, & Castellæ titulū primus usurpauit, q̄uis alij Ferdinandum malint, ut demonstrauimus, ambiguiturque quoto quisq; eorum tempore regnarit, & quoniam fors ita tulit, ut Nauarræ reges, Legionē, Castellaq; potirentur, nō ab re putauit eorum originem his inferere, quemadmodum reperi.
- Reges Legionis.** Nostræ salutis annus Noningentesimus sexagesimus primus agebatur, ex quo Christiani Regnum Legionis obtinebant, Castellaq; per comites administrabatur, Arabesque partim Cordubæ, partim Toleti, rerum potiebantur, quom quidam, cui nomen Enecus, uel ut alij scribunt, Innicus ex comitatu Bigortia, qui mōtibus Pyreneis includitur, ut facilius Arabum sustineret incurfiones, qui Nauarræ fines infestabant, cum pluribus eiusdem sectæ Christianis in æquum campum descendit, quomq; rem feliciter saepe gefisset, a Nauarris in Regium fastigium euectus est, eamque dignitatem moriens Garfiæ filio reliquit, & is deinceps Sanctio, Sanctius ab arca (sic enim cognominatus est) Garfiæ filio,

filio, quem Temulētum diximus appellatum, post quē Sanctius ex eo natus imperauit, is qui dictus est maior, ut proposuimus, quiq; ex iusto Eliuræ connubio, Ferdinandum, ^{Ferdinandus,} Garciamq; suscepit, ex Pellice Raymirim. Ferdinandus Castellam sibi, uelut ex hæreditate materna uindicauit, Legionemq; per uxorem, Garciæ paterno Nauarræ Regno cessit Raymiris Aragonia potitus, ut moriens pater testamento cauuit, primusque Rex Aragonum uoluit appellari. Sed ad Ferdinandum redeo.

Qui duobus auctus Regnis, ex honesta matrefamilias, uxorq; liberos habuit, Sanctium, Alphonsum, Garciamq; & Eliuram, ex Pellice Ferdinandum, qui cooptatus est in collegium patrum, quos ecclesiæ uocant Cardinales, a Mauris Columbriam, maioremq; Portugalliæ partem recepit, cumq; Garciam fratrem morbo implicitum salutatum profectus, incidisset in suspicionem non integrum sibi fore reuerti, silentio discessit. Ea q; erroris opinione, quom Garcias, ut parem gratiam referret, ad ægrotum uenisset, aliquandiu custoditum, tandem dimisit. Hinc orto bello, Garcias in acie cæsus Regnum Nauarræ Sanctio superstiti filio reliquit. Ferdinandus autem uiuens liberis suis Regnum distribuit, Sanctioq; natu maximo Castellam, Alphonso Legionē, Asturiamq; & Transiemenā, Garciæ uero Galatiā, & Portugalliam habendam dedit, annoq; Regni sui quadragesimo uita functus, in ædem Diui Isidori illatus est apud Legionē. Rodericus Viuar, is cui postea cognomentum Cido fuit, ^{Roderic⁹ Cidus,} Alumnus Ferdinandi fuisse dicitur, & in eius aula adoleuisse, qui saepe uictis acie Saracenis, Valentiam recepit, atque ^{Mēdosa familia.} sui iuris fecit. Ab hoc originem traxisse Mendosam familiā ^{h pleriq;}

plerique credunt.

Sanctius

Sanctius eo nomine secundus, cui liberum Ferdinādi natu maximo Castellæ regnum diximus obtigisse, non cōtentus eo, Legionē sibi uendicauit, Alphōso fratre eiecto, compulsoq; ad Arabum Regē supplicē Toletum cōfugere. Quomq; Galatiam, Portugalliāq; spe uoraret, armisq; Garsiam quoq; petisset, in prælio captus ope, uirtuteq; Roderici, quē Cidum cognominatum iam diximus, ab hostium potestate exemptus, atq; seruatus est. is enim collectis ex fuga militibus incompósitos fidutiā uictoriæ Gallacos adortus uicit in eoq; prælio Garsias occidit. Ipse Sanctius dignam factis uitæ finē sortitus est, a Vellido quodā p̄ infidias interēpt̄.

**Alphon/
sus.**

Tum Sanctij frater Alphonfus a Toletō reuocatus, ante dimissus non est, q̄ iureiurando firmauit amicū se Regis Toleti semper fore. Cuncq; iam Regnū Legionis, & Asturū recepisset, a morte fratris obtinuit & Castellā. Sex habuit uxores, ex quibus deterioris sexus liberos quinq; genuit, Deniq; filium quoq; patruī nomine Sanctium, quē Zaida peperit Sibyllæ regis filia, quæ simul ad uerum dei cultū Christi q; religionē transijt, appellata Maria dicitur. is Sanctius in acie cecidit aduersus Saracenos in ito p̄lio. Suscepit Alphōsus ex Pellice Therasiā, quæ nupsit Henrico comiti Lothoringiæ, dotata Gallatiæ parte quæ Portugallia nunc appellatur. unde Portugalliæ Reges orginem trahunt. Alphonfus oppidum Toleti lōga obsidione redegit in potestatem, defuncto iā Rege filioq; quibuscū fœdus icerat, ac obstrinxerat fidē suā. Quomq; rerū potitus esset, annis quadraginta tribus naturæ cōcessit in cœnobio diui Facūdi cū Zaida uxore q̄ & Maria, sepult̄ nullo sup̄stite filio p̄ter Alphōsū quem

**Henricus
Lotho/
ringiæ co
mes.**

quē genuit ex Pellice Ximena, quom socius expeditionis in Antiochiā, Tripolimq; cōmuni Christianorū principū cōsilio suscepta traiecisset in Syriam. Ibiq; a partu puerū lustravit in unda Iordanis, ex quo Iordanis est cognominatus.

Alphonsus itaq; Raymundi Berengariæ filius, Barcinonæ comitis, & Viracæ superioris Alphonsi filia, post auū mater

Alphonsus.

nū Regni gubernacula, uergentibus ad eum magna ex parte procerum studijs, accepit, Et si diu cum uitrico Alphonso Aragonum Rege, cui Viraca mater, iterum nupserat armis, contendit, appellariq; uoluit imperator Hispaniarum, Duos habuit filios Sanctium & Ferdinādū, Puellasq; totidē Elisabeth, ac Beatricē. Sanctiū Castellæ, Ferdinandū Legionis regē supremis tabulis instituit, exemit ab Arabū manibus, & Cordubam, sed eiusdē generis alteri, quē sibi fidū putabat, in feudū concessit, annoq; quinquagesimo primo post initū Regnū morbo cōsumptus est, ad Baiezam sub arbore quadā montis cui nomē est Demuladar.

Sanctius tertius cognomento Desyderatus Alphonsi septimi liberū natu maximus, a patre Castellæ Regnū tenuit. Is ex Blanca cōiuge filia Garciæ Navarra regis, Alphonsum genuit. Cūq; uno tantū regnasset anno diē clausit Alphonso superstite.

Sanctius tertius.

Cuius aetate Ferdinādus eo nomine secūdus Sanctij frater, despectā habens, eo deturbato Castellæ Regnū occupat. Is Ferdinandus anteq; Sanctius ab humanis excederet, opa principū Legionis ubi regnabat, in carcerē cōiectus, q; in eos sauiet, certis deinde cōditionib⁹ emissus, iterū Legionē potitus erat. Interea dū Castellæ rebus incubat Alphonsus ad huc in cunis infans illustriū quorūdā uirorū pietate seruat.

Ferdinandus.

ipseq; Ferdinandus anno xxxi, sui principatus, obiit diem.

h 2 Paternum

- Alphon/
sus. Paternum decus ad Alphonsum redijt Sanctij tertij filium
cognomento Bonum, qui ducta filia Regis Angliæ Eliono
ra, Sanctium genuit, quem Infantem, Ferdinandumq; quē
adultum, agentemque annum uigefimum quintum, amisit.
Henricum qui patri superstes rerum potitus est, Blancam
præterea suscepit Ludouici Francorum Regis matrem, eius
qui post mortem consecratus est, & Berengariam, quæ nu-
psit Alphonso Legionis Regi, Viracā, quæ regi Portugallia
iūcta est, & Elionorā quæ Regina fuit Aragonū. Gessit hic
Alphonfus in Arabas bellum, sed primo parum prospere.
Mox auctis opibus ingenti prælio uicit, in quo rumore est
ad cc. Arabum cecidisse, duce Milamonelino, Commissum
q; mox & ad Tolosam nauale prælium, pluraque loca quæ
dum rem teneret Alphonfus Sextus, Arabes occupant,
eorum eiecto præsidio recuperauit, annoq; quinquagesimo
tertio, ex quo regnare cœpit exiuit hominē. Per hoc ipsum
Tempus floruit autor sectæ prædicatorum Dominicus, ob
uitæ sanctitatem relatus in Diuos. Alphonfus huius appel-
lationis nonus, Berengariæ uir, Alphonfiq; gener octauī,
Alphon/
sus Non⁹ post obitum Soceri, Castellæ Regnū sibi uindicauit, Henri-
co uxoris suæ fratre deiecto. Cunque regnasset annis duob;
detriginta uita functus est.
- Henric⁹. Henricus eo nomine primus, Alphonfi filius octauī, mor-
tuo iam uiro sororis Alphonso, paternū Regnum recepit.
is biennio post, apud urbem Palātiā cocto latere, uulnus
accepit in capite, dum luderet cum Sodalibus, ex eoque bi-
duo post, morte occubuit.
- Ferdinan-
dus. Itaq; Ferdinandus eo nomine tertius Alphonfi Noni filius
in eius locum subiit, utroq; regno Legionis & Castellæ poti-
tus, uxorem

tus, uxorem duxit Beatricem Brabantia Ducis filiam, quæ
 liberos ei peperit sex, Alphonsum, Federicum, Emanuelem
 Philippum, Sanctiumq; & Henricum. qua mox elata Ioan
 nam sibi iunxit ex Comite Pontis æditam, quã matrem fe
 git ex Ludouico & Elionora. Multa fortiter & prædare ges
 sit, omnibusq; Hispania fere finibus, Mauros exegit, præ
 ter Granatam, cuius tamen Regem stipendiarium sibi fecit.
 Per idem tempus Iacobus Aragonū Rex insulas Baleares
 ad uerum Dei cultum perduxit. Regnauerat Ferdinandus
 annis triginta quinq; cum decedēs summum sui desyderiū
 reliquit omnibus.

Patri successit Alphonsus eo nomine decimus, qui Violan
 tam Iacobi Regis Aragonum duxit, ex qua primo filiam su
 scipit nomine Beringuelam, mox & alios septē liberos, Fer
 dinandum, quem uiuus adhuc pater extulit, Sanctium, qui
 post eum regnauit, Ioannem, Iacobum, Petrum, Berengari
 umq; & Elionoram. Patria profugus Alphonsi frater, Hen
 ricus in urbem uenit, allectusq; in ordinem Senatorū Con
 radino studuit aduersus Carolum, eius nominis primum Si
 cilia Regem. Sed Alphonsus Hispanorum leges alijs insu
 per additis, illustratisq; sensibus, ut ex usu uidebatur, in uo
 lumen redegit, quod gentiliter Hispani uocant partitas. Cō
 dendum præterea curauit & opus, quod illi Generalem me
 morant historiam, Murtiamque recepit ab Arabis, quam
 Granatæ Rex auxilijs Maurorum, qui traiecerāt ex Aphri
 ca fretus, uiolato fœdere cum multis præterea locis, & in his
 Sericia Beticæ urbe, occuparat. Alagarbi comitatum Regi
 Portugallia dedit, in dotem filia, quam ex pellice genitam
 ei collocarat, exindeque Portugallia Reges Alagarbi dicti

Alphon
sus x.Partita.
Generalis
historia.Alagarb⁹

h 3 sunt,

MICHAELIS RITII NEAPOLITANI

sunt, Immunes præterea Portugallia Reges fecit in gratiã Dionysij sui nepotis ex filia natu maximi, ne cogerentur edito Regum Legionis & Castellæ ad conuentus adesse, qui singulis annis peraguntur, Hispanorũ lingua curiæ uocati, nec equitũ trecentorũ turmas auxiliares aduersus Arabas mittere, sicut ex conditionibus fœderis astringebãtur. Variantibus in creando imperatore sententijs, ei imperiũ ultro delatũ est. Suadete etiam Pontifice, ut capefferet abnuuit. Suo q; iuri renunciauit apud Belligradũ prope Auinionẽ uitandæ seditionis ecclesiasticæ causã, ut uideri uoluit. Aduersus Ludouicũ Francorum regem, quẽ consecratũ demonstramus, de Regni iure contendit, q; is ex Blanca Alphõsi Octaui filia natu maxima, editus, Alphonso posthaberi iniuriũ putabat, ex Berenguella proxima Alphõsi octaui filia trahente originem. nam Berenguella Ferdinãdum peperit, huius Alphõsi, de quo nũc agimus, patrem. Demum data in uxorem Blanca Ludouici filia Ferdinando Alphõsi liberũ natu maximo, cui cognomentũ de Lacerda fuit, disceptationi finis impositus. Cũq; Ferrandus de Lacerda uiuo patre diem clausisset, Alphonso Ferrandoq; de Lacerda superstitionibus, neuter in regnum successit, Sanctio posthabiti secundo genito, qui mortuo patre rerum potitus est. Idẽ Alphonso profitebatur Astronomiã, syderalẽq; scientiã, in qua tanta cum laude uersatus est, ut quæ extant tabulæ ab eo dictæ sint Alphõsinæ. Fama tenet, Alphonsum a Sanctio filio, cũ deposito imperio rediret ad Regnum, non esse receptũ, portasq; undiq; in eum clausas, excepta Murtia, quæ perstitit in eius fide, unde priuilegio consequuta est, ut septem coronas insignibus suis imponeret, moriẽsq; Alphõsus anno principatus

Tabulæ
Alphõsi
næ.

no principatus sui trigesimo secundo, Murtiæ condi uoluit. Sanctius eo nomine quartus, adhuc uiuo patre, Regē se gef sit (ut quidam uolunt) & mortuo successit, ex Mariā natus infantis Alphonfi filia cognomento de Molina, fratrisque Ferrandi tertij, quatuor habuit liberos, Ferrandum Petrum Philippumq; & Henricum. Cuncq; Ferrandi de Lacerda natu maximi filius Alphonfus e carcere quo seruabatur apud Aragonum regem Iacobum, quibusdam principibus operam sibi nauantibus, esset emissus, arma corripuit in Sancti um patrum principatus incubatorem, Castellamq; regio nomine sollicitabat ad defectionem, sed a Iacobo desertus, infecta re discessit. In Sanctium præterea bellū sumpsit Ioā nes eius frater, fretus auxilijs Maurorum regis Bellamarini sed eius quoq; cōsilia fortuna destituit. Sanctius itaq; cum regnasset annis undecim, fato functus est.

Regnū Ferdināus excepit, eo nomine quartus Sanctij filius, quod annū agens ætatis nonū per matrē gerebat, unde huius pueritia, illius sexu cōtempo, plures in eū arma sum pserunt, una ex parte Aragoniæ Nauarræq; & Portugalliæ Reges, ex altera Alphonfus de Lacerda, Ioannesq; patruus quorū alter se Castellæ Regē, alter Legionis asserebat, iun ctis opibus in eū mouerunt. pietas tamen & prudentia ma tris incolume regnum filio seruauit, exceptis aliquot oppi dis ex prouincia Murtiæ, quibus Aragonū regi Iacobo ces sit, arbitrato Dionysij regis Portugalliæ, qui disceptator in ter eos, litem secundum Iacobum dedit. cuncq; regnasset ani nos quindecim, duosque non obscuro loco natos, perduel lionis reos ex altissima turri præcipites dari iussisset, nq; con stanter ab se crimen amolirentur, nec aliquid profecissent, eo confugerunt,

Sanctius
quartus.

Ferdinan
d^o quart^o

Duo præ
cipitati
de turri.

confugerunt, ut dicerent se diuinum tribunal appellare, pro
indeq; meminerit ad dies triginta iudicio sistere, mos enim
Gallis & Hispanis est, ut qui sibi iniuriam fieri queritur ad-
uersarium moneat, ut ad certam diem, coram superiore cō-
pareat. Itaq; Ferdinandus adueniente trigesimo die, cū dor-
mire crederetur in fata corruit,

Ferdinan-
di fatum,

Alphon-
sus xi.

Alphonsus eius nominis undecimus Ferdinandi quarti fili-
us, in patris locum successit, ductaq; Maria Portugallia Re-
gis filia, Petrum genuit, ex Leonora uero de Guzman Pelli-
ce, Henricum comitem Tristamaræ constituit, Federicū Di-
ui Jacobi magistrum fecit, ex eadē præterea Sanctium, Teli-
um, Petrumq; & Didacum, quorum duos ultimos Petrus
eorum frater interimendos curauit. Alphonsus ubi satis in
suos crudeliter & iniurie debacchatus est, in Arabas impe-
tum conuertit, ab ijsq; sapius prælio uictis plura recepit op-
pida, rerumq; potitus annis circiter quadraginta, pestis con-
tagione correptus, obiit in obsidione castri de Gilbenar, eo

Petrus.

die Veneris quo dominicæ passionis memoriam recolimus
Petrus eo nomine primus Alphonfi filius habenas imperij
suscepit, huic uxor initio fuit Blanca Borbonij Ducis filia,
quam paulo post instigante Pallida sua pellice dimisit, per
causam quod aureo, gemmatoq; donatus ab ea cingulo,
comperit inesse uim magicam Hebræi cuiusdam arte inser-
tam, adeo, ut aliquando serpente succinctus sibi uideretur.
Fama tenet eum sæuisse in necessarios, atq; per interpositū
fœdus in socios, ipsumq; Federicum Diui Jacobi magistrū
ab eo obtruncatum. Cumq; Machometus & Rubeus inter
se de regno Granatæ cōtenderent, aduersaq; factionis opi-
bus impar Rubeus, ad Petrum confugisset, humano, diui-

noq;

noq; iure uiolato, hospes supplexq; & olim socius, ab eo iu-
 gularus est, in hiatu thesaurorum, quos aduexisse secū pu-
 tabatur. Eius exinde fratres, Telius, Sanctiusq; & Henricus,
 ad Aragonum Regem se recipiunt, impetratoque auxilio,
 Castellæ fines adoriuntur. Confluentibusq; ad Henricum
 Gallis, qui uulgo Societates appellantur, Regis nomen ob-
 tinuit. Vnde Petrus in Vasconiã proficisci compulsus, An-
 glos, qui Vasconiam tenebant ostentata præmiorum præ-
 daq; spe pellexit, ut suppetias sibi ferrent, Principemque de
 Gales Angliæ natu maximum secum mitteret, initoq; præ-
 lio aduersus Henricum, uictoria potitus, eū regni finibus
 exegit. Henricus in Galliam uenit, instauratoq; bello Fran-
 corum Regis auxilio, Petrum superauit apud oppidum de
 Monuel, intraq; arcem compulsus obsedit, rebusq; suis dis-
 fidentem coegit ab eo colloqui facultatem petere, qua non
 impetrata noctu penetrauit in tabernaculum Beltrandi de
 Clarequin Franciæ Conestabilis & auxiliij Gallici præfecti,
 quo seu forte, seu de industria cum uenisset Henricus, du-
 bium imprudente ne, an conscio Beltrando, Petrum stricto
 gladio confodit undeuigesimo sui principatus anno. Hen-
 ricus eo nomine secundus frater Petri nothus, interempto Henricus
secundus
 Petro, regno potitus est, & si non omnes eius imperata fece-
 runt. Vxore ducta Ioanna Ioannis Emanuel infantis filia,
 Ioannem genuit eum qui post patrem regnauit, & Eliono-
 ram quæ nupsit Regi Nauarræ. Cūq; regnasset annis octo
 patratu paricidio, nihil præter naturã præterq; fatum pas-
 sus e uita migravit.

Ioãnes eo nomine primus Henrico patri successit, Elionora Ioannes.
 q; Petri regis Aragonum filia matrimonio sibi iuncta, susce-
 pit, Henricū

pit Henricū, quē superstitē Regēq; Legionis & Castellæ reliquit, & Ferdinādū, qui post Aragonū Rex euasit. Amiffa q; Elionora, Beatricem Ferdinandi Portugalliæ regis unicā filiam superduxit, ex qua numerosam prole sustulit, defunctoq; Ferdinando socero persequens uxoribus ius quorundā principum studijs, cum magna manu Portugalliæ fines ingreditur, cui Ioannes Ferdinandi filius ex Pellice quorundā suffragijs euectus in regium fastigiū, quācūq; professus religionē quæ militaris appellatur, egressus obuiā repulit, infecta q; re exercitum reducere coegit. Aduersus hūc Ioannē, Rex Angliæ bellū gessit, quod regnū Legionis & Castellæ spectaret ad Alencastriæ Clocestriæq; ducem suorū liberū natu maximū, quē sibi Constantia pepererat filia Petri Legionis & Castellæ Regis eius, quē Ioānis pater Henricus interemerat. Verum Ioannes Exclufa Constātia causam suā sic agebat, Infantē Ioannē, Emanuel eius auū maternū ex filia Ferdinandi de Lacerda natū, Alphonsi decimi nepte ex filia natu maximo. Sed Angli cū traiecissent in Hispanias post aliquot prælia pacem Ioanni dederunt his cōditionibus, ut Catharina Ducis filia nuberet Henrico tertio prædicti Ioānis filio, uiuenteq; patre Henricus, & Catharina Principes Asturum declararentur. Itaq; regno constituto Ioānes equi lapsu oppressus interiit, undecimo sui principatus anno.

Henricus Patri successit Henricus, quē tertium supra nominauimus agens ætatis annū duodecimū, qui mox adultus, ex Catharina quam nupsisse ei dictum est, duas habuit filias, quarū altera Maria, altera Catharina materno nomine dicta est. Cūq; de cætero spem sobolis abiēcissent, ob aduersam Regis ualitudinē Regiæq; corpulētiam, Ioannē susceperunt.
Ferdinādū

Ferdinandū præterea fratrem liberaliter habuit, & multis maximisq; donis in Hispania regnatem prosequutus est. Hic est ille Ferdinandus numerosæ prolis pater ex uxore comitissa per Albuquerque susceptæ. Nam prius quàm regno potiretur ex ea genuit Alphonsum natu maximū, qui rex Aragonum fuit & Siciliæ, Ioānem qui defuncto Alphonso fratre Aragonū regno potitus est, Ferdinandi quinti patrē, qui nobis ista prodentibus apud Castellā rerū potitur. Henricum præterea collegij diui Jacobi magistrum, Sanctiūq; magistrū quoq; de Alcantara, atq; Petrū, qui ictu molaris excussus tormento occubuit, Alphonso fratre Neapoli obsidente. Deterioris autē sexus habuit Mariam, quæ matura mox ætate nupsit Henrico quarto Castellæ Regi, Ioannāq; Portugalliæ Reginā. Magnificus in ædificando fuit Henricus ædificiaq; tum sacra, tum prophana ad usus hominum multa condidit. Mittendis ultro citroq; legationibus ad alienigenas & diuersi quoque dogmatis principes apprime studuit, Mariam quoque filiam suo nepoti iunxit Alphonso Ferdinandi filio, Toleti morbo solutus, obiit cum regnasset annis sexdecim, ætatis anno duodetrigesimo. Ioannes ergo secundus Henrico patri mortuo successit infans adhuc in cunis, eiusque rem Catharina mater & Ferdinandus patruus administrarūt donec ad pubertatē peruenit, annoq; ætatis quartodecimo regni gubernacula subiit, Mariamq; Ferdinandi patris filiam duxit uxorem, ex qua genuit Henricum eius nominis quartū, quæ cum mature decessisset, altera cōiuge superducta, suscepit Alphonsum & Elisabeth. Eodem tempore Martinus Aragonū Rex ultimus, absq; prole diē clausit, orta que de regni iure contentione inter Ioannem,

Ferdinandus.

Ioannes secundus

i 2 Ferdinandū

Ferdinandumq; patruum Andegauicæ ducem Vgellicq; comitem, quod uterq; se propiorem Martino materno stemmate prædicaret, armis regnum Ferdinãdus asseruit & præfidijs regni Castellæ. Multum poterat apud Ioannem autoritate & gratia Aluarus de Luna ad inuidiam usq; adeo, ut eius patruales Ioannes & Henricus fratres Alphonfi Regis Aragonum conspirantes una cum pluribus in eum bellum mouerint, quod Aluaro dimisso Ioannes extinxit, sed Aluarum non multo post comprobante Regina, suisq; patruelibus ad se reuocatum recepit, iterumq; facta in eum conspiratione habitoq; utrinque delectu leui prælio primum congressi sunt, deinde gliscentibus animis acriter est pugnatũ, donec Ioannes & Henricus accepta clade fugæ se commiserunt, Henricusq; paulo post ex uulnere in acie accepto decessit. Itaq; diui Jacobi magistratus Henrici morte uacuis, Aluaro collatus est, sed ea fortuna propria diuturnaue illi non fuit, nam paulo post a Ioanne cõiectus in carcerem, capitali supplicio affectus est in ualle quam uocant Toleti. Ioannes anno regni sui quinquagesimo diem clausit extremum, superstitite Henrico filio, quem uiuens in regni consortium assumpserat.

Henricus
quartus.

Henricus eo nomine quartus inito principatu Blancam Regis Aragonum filiam, matrimonio sibi iunxit, eaq; dimissa superduxit Heduardi Portugalliæ regis filiam nomine Ioannam, quæ dubium pepererit ne an sibi supposuerit puellam Elisabeth, quam uulgo pro Regis filia colebant omnes Henricus contra Mauros exercitu ducto maximis eos claudibus affectit, adiutus auxilijs regni sui principum Ioannis de Guzmam Ducis Melinæ, Ioannis Pacheco, Marchionis de Villena

de Villena, Petri Gyron magistri Calatrauæ. Federici eius regni Almarici Ecici, Lupi Marchionis de Medoz, Aluari de Stumiga Placentini, Ioannis Pimantel, Benauentil Aluari de Toletto, de Alua Ioannis Mauriques de Castaneda Roderici Mauriques de Paredes, Gabrielis Mauriques de Orfono comitum. Itemq; Comitum de Aro. Receptit oppida de Gilbetrar, Castrū de Estipona prope Malicam, & oppidum de Alchidona quæ Maurorum præsijs tenebatur. Elisabeth eius filiam Sobrino suo collocauit regis Portugalliæ filio qui patri successurus erat, sed Henrici soror Elisabeth suasu quorūdam principum clam fratre curabat a Ferdinando Ioannis Aragonum Regis filio duci in uxorem. Nam rumor erat Elisabeth quæ Henrici filia putabatur a matre fuisse suppositam, cum satis constaret Henricum genitilibus esse debilem, neq; per naturam patrem fieri posse, qua spe Elisabeth elata, regni ius ad se peruenturum animo præsumebat. Itaq; Henrico nō ita multo post ab humanis exempto omnibus opibus utrinq; ad arma itum est. Quom Portugalliæ Rex Elisabeth Henrici filia, Ferdinandus alterius Elisabeth Henrici sororis ius tueretur, uictoria penes Ferdinandū fuit, Regnoq; Castellæ cū coniuge potitus est. Ferdinandus ergo quintus, ac Elisabeth tori, regniq; confors, paribus auspicijs administrabant omnia, bellumq; susceperunt, & ad pietatem simul & ad gloriam maximū. nā Beticæ partem, quam uocant Granatam, Mauriq; præsijs annos circiter octoginta occupatā tenebant adorti sexto demum anno receperunt, sæpissime fuis acie Mauris, qui maximis opibus obnixi resistebāt, pulsissq; Mauris Machumeticq; superstitione templa Deo optimo maximo cōdiderunt.

Malica.

Ferdinandus quintus.

Ferdinandus
Catholicus.
Margarita de
Austria.

runt, ueri cultus & Christianæ religionis inducto ritu. unde Ferdinandus Catholici cognomētū sortitus. Elisabeth ex Ferdinando peperit unicum filiū, cui Margaritā de Austria collocauit, eam cui Carolus octauus Francorū rex nuncium remisit, sed nulla suscepta prole superstitionibus parētibus diem clausit. habuit etiā Puellas quatuor, quarū prima regi Portugalliæ nupta, amisso uiro cum rediisset ad patrem, iterum Portugalliæ regi collocata est, ei qui mortuo sine liberis Puellæ socero, in eius locum successit, ostentata spe si puellæ parentes absq; uirili sobole decessissent aditū sibi, liberis uero suis in regnum Castellæ fore, secundam Philippus Archidux Austriæ comesq; Flandrensiū duxit, Tertia Regis Angliæ natu maximo filio pacta est, Quæ remanet quarta adhuc innupta est, Hispaniam præterea purgauerunt omni superstitione, exactis inde Iudæis omnibus, & ijs qui Iudæorū ritibus imbuti nominatenus Christiani, uulgo Marrani dicuntur, quorū magna uis erat. Vix annus agebatur a mortefilij, & ecce filiam cui regnum destinauerant incestissimi parentes amissam lugent. Nec in alia quā Regis Angliæ filio desponsatā demonstrauimus admodū felices extiterunt. nam deducta ad uirū paulo post uidua, secundo regis Angliæ filio pacta est. Itaque eā quæ Philippo duci Austriæ collocata est, cū uiro successioni designāt. Inito præterea scedere cū Ludouico duodecimo Frācorū rege, Alexandro sexto Pont. max. subscribente paciscitur, ut paribus auspicijs, opibusq; regnū Neapolis, eiecto Federico Castellæ, necessario recipere. Aragonei Ferdinādī filius erat Federicus ab Alphōso maximo natu proximus, qui post Alphonsi filiū Ferdinādū secundū, rerū potitus nondū cōstitutis regni uiribus, uir alioqui

Philippus
Austrius.

alioqui nihil minus, q̄ ad arma natus, Gallorū uirtute facile pulsus est. Itaq; potentissimi duo Reges aliquādiu Regno Neapolis æquo iure potiti sunt, donec eorū culpa qui limites inter agros, qui cuiq; cederent, in confinio posuerunt, ingēs exarsit bellū, primoq; prælio a Gallis Hispani intra Baroli mœnia cōpulsī sunt, seq; arcū præsidio tuebant. Exinde Gallorū negligētia qui ueluti pacato iā regno per ociū potiebant, instauratis opib⁹ iterū belli fortunā tentant apud Ci doniolā, uictisq; Gallis Neapolim recipiūt, aliaq; mox oppida, quæ Neapolis exēplū sequuta, deditiōne fecerūt, p̄ter Caietā, quā Gallorū præsidio firmatā Hispani obsederūt.

LIBRI TERTII FINIS.

MICHAELIS RI-

TII NEAPOLITANI, DE REGIBVS HIEROSOLYMORVM, LIBER VNVS.

HIEROSOLYMIS in pristinum ueri Dei cultum receptis, Idibus Iulij, anno salutis Millesimo undecentesimo, Reges ibi nostri dogmatis ex ordine fuerunt hi. Gothfredus unus e ducibus eius expeditionis, quam susceperunt ad afferendam terram, quam uocant sanctam, Balduinus & Eustachius Bolonij fratres, Petrus Eremita

Hierosolymitani reges.

Gothfredus.